

Özelgeler

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı
(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı: B.07,1.GİB.4.99.16.01/01/2008-VUK/Mük.257-MUK-54
10.11.08/32524

Konu: İhraç kayıtlı yapılan satışlarda 4760 sayılı ÖTV Kanununun 8.maddesinin 2.bendine göre tahsil edilmeyen ÖTV'nin 381. nolu VUK. Tebliğinde belirtildiği üzere Ba-Bs formlarına dahil edip edilmeyeceği.

.....

İlgi:/10/2008 tarihli dilekçeniz.

İlgi'de kayıtlı dilekçeniz ile şirketinizin ihraç kaydı ile satış yaptığı, yapılan bu satışlarda 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 8. maddesinin 2. bendi kapsamında ÖTV tahsil etmediğiniz, 381. seri nolu Vergi Usul Genel Tebliğinde Ba-Bs formlarının ÖTV dâhil tutar üzerinden düzenlenmesinin belirtildiği ancak ihraç kayıtlı satışlarda tahsil edilmeyen ÖTV'nin dahil edilip edilmeyeceği konusunda herhangi bir açıklama yapılmadığı belirtilmektedir;

Buna göre ihraç kayıtlı satışlarda tahsil edilemeyen ÖTV'nin Ba-Bs formlarına dahil edilip edilemeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 4760 sayılı ÖTV Kanununun “ Verginin tecili” başlıklı 8. maddesinin 2. bendinde; “İhraç edilmek şartıyla ihracatçılara teslim edilen mallara ait özel tüketim vergisi, mükelleflerce ihracatçılardan tahsil edilmemesi şartıyla, bu mükelleflerin talebi üzerine vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur. Söz konusu malların ihracatçıya teslim tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde ihraç edilmesi halinde tecil edilen vergi terkin olunur.....” hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 11. maddesinde ise , (II), (III) (tütün mamulleri hariç) ve (IV) sayılı listelerdeki mallar için, verginin matrahının, bunların tesliminde, ilk iktisabında veya ithalinde, hesaplanacak özel tüketim vergisi hariç, katma değer vergisi matrahını oluşturan unsurlardan teşekkül edeceği belirtilmiş olup; ÖTV matrahına esas alınacak olan KDV matrahının tespitinde ise, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 20 ila 27. maddeleri hükümleri ile bu hükümlere ilişkin Katma Değer Vergisi Genel Tebliğlerinde yapılan açıklamaların dikkate alınacağı tabiidir.

Buna göre satılan malın maliyetine dâhil ve satıcı adına tarh olunan vergi, resim, harç, fon, pay ve benzeri unsurlar KDV matrahı dışında tutulamayacağı gibi, bunların ilgili mal ve hizmet bedeline dâhil edilmeyip ayrıca fatura edilmesi de mümkün değildir.

KDV matrahı, teslim veya ithal edilen malın bedeli ile birlikte vergi, resim, harç, pay ve fon gibi unsurları da kapsadığından, **özel tüketim vergisine tabi malların satışında da satıcı ÖTV tutarını da satış bedeline ilave etmek suretiyle KDV matrahı tespit etmek zorundadır.**

Diğer taraftan, 213 sayılı vergi Usul Kanununun “Faturanın tarifi” başlıklı 229. maddesinde; Faturanın, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari bir vesika olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bahsi geçen kanununun 148, 149 ve Mükerrer 257 nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak 17 Ağustos 2006 tarih, 26262 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 362 Sıra No’lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin bir yıl içinde KDV hariç, ÖTV dahil tu-

tarlar üzerinden belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; mal ve hizmet satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirmeleri hususunda yükümlülük getirilmiştir.

Yine konuya ilişkin olarak 6 Şubat 2008 tarih ve 26779 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 381.seri nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin;

“Bildirimlerin dönemi, verilme zamanı ve hadleri” başlıklı 1/1.1 bölümünün üçüncü paragrafında” Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflere, 2008 yılı ve müteakip yıllarda düzenleyecekleri Ba ve Bs bildirim formlarını aylık dönemler halinde vermeleri hususunda zorunluluk getirilmiştir. Mükellefler bildirim formlarını aylık dönemler halinde düzenleyerek, takip eden ayın 5. gününden itibaren bir sonraki ayın 5. günü akşamına kadar vermekle yükümlüdürler.” açıklamasına yer verilmekle birlikte;

“Bildirimlere ilişkin hadler” başlıklı 1.2.1 bölümünde; “ 2008 yılı ve takip eden yıllara ilişkin mükelleflerin mal ve/veya hizmet alımları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak had 8.000 YTL(Yeni Türk Lirası) olarak yeniden belirlenmiştir. Buna göre, bir kişi veya kurumdan katma değer vergisi hariç 8.000 YTL (Yeni Türk Lirası) ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alımları, "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç 8.000 YTL (Yeni Türk Lirası) ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışları ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirilecektir. Limitin altında kalan alış ve satış bedelleri toplamı ise "Diğer Mal ve Hizmet Bedeli Toplamı" (Tablo III) bölümüne yazılacaktır (Ödeme kaydedici cihazlar kullanılmak suretiyle yapılan satışların toplamı KDV hariç tutarlar olarak Tablo III'e dahil edilecektir).” denilmektedir

Aynı Tebliğin **“Bildirimlerin doldurulmasına ilişkin açıklamalar” başlıklı 3.bölümünün “genel esaslar” kısmında**, bildirim formlarına belirlenen haddi aşan ithalat ve ihracat işlemlerin de yazılacağı;

“Diğer hususlar ve cezai yaptırım” başlıklı 4.bölümünde ise bildirim formlarının özel tüketim vergisi dâhil olarak doldurulacağı, diğer bir ifade ile, **bildirim formlarını düzenlerken özel tüketim vergisinin ayrıştırılmaya-**

cağı, alım ve satımların özel tüketim vergisi dahil tutarlarıyla gösterileceği açıklamaları yapılmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; ihraç edilmek şartıyla ihracatçılara teslim edilen mallara ait özel tüketim vergisinin tahsil edilmemesi hususu özel tüketim vergisinde yer alan “ tecil ve terkin” müessesesine ait olup, dolayısıyla Ba ve Bs formlarının düzenlenmesinde mal ve hizmet satışlarında KDV hariç, ÖTV dâhil fatura tutarlarının dikkate alınması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı
(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı: B.07,1.GİB.4.99.16.01/01/VUK-341-2008-MUK-60 28.11.08/35204

Konu: Kanuni süresinden sonra elektronik ortamda verilen düzeltme beyannamesinin sistemde girişi yapıldığı sırada (PIS) yerine (KSS) işaretlenmesi üzerine düzenlenen vergi ceza ihbarnamesinin iptal edilmesi.

.....

İlgi:11/2008 tarihli dilekçeniz.

İlgi'de kayıtlı dilekçeniz ile şirketinizin2007-.....2008 özel hesap dönemine tabi olduğu, hesap dönemi sonunda yapılan kontrollerde 2008 Nisan ayında imzalanan bir sözleşmeye ait damga vergisinin sehven süresinde beyan edilmediğinin tespiti üzerine, 04/2008 dönemine ait damga vergisi beyannamesi için 27/06/2008 tarihinde elektronik ortamda düzeltme beyannamesi verildiği ve sehven eksik beyan edilen 52.256,14 YTL damga vergisi ile buna bağlı 1.306,40 YTL tutarındaki gecikme faizinin aynı gün ödendiği, ancak 27/06/2008 tarihinde elektronik ortamda verilen düzeltme beyannamesinin pişmanlık hükümleri kapsamında verildiğinin ilgili açıklama kısmında belirtilmesine rağmen, işaretleme yapılırken sehven (PIS) yerine (KSS) işaretlenmesi dolayısıyla tarafınıza sistem tarafından vergi ceza ihbarnamesi düzenlendiği ve söz konusu ihbarnameden haberdar olmadığınız için yasal itiraz sürelerini de geçirdiğiniz belirtilerek, Başkanlığımız sistem kayıtlarında da görülen açıklama kısmının dikkate alınarak söz konusu vergi ceza ihbarnamesinin iptali talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, beyana dayanan vergilere ilişkin olarak ilgili kanunlarında beyan süreleri belirtilmiştir. Kanunda belirtilen sürelerde beyanname verilmemesi ya da daha önce verilen beyannamelerde yer alan hata veya eksiklikleri düzeltmek için beyanname verilmesi durumunda nasıl bir işlem yapılacağı yine ilgili kanun ve tebliğlerle belirlenmiştir.

Buna göre; 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 341. maddesinde; vergi zıyayı; mükellefin veya sorumlunun vergilendirme ile ilgili ödevlerini zamanında yerine getirmemesi veya eksik yerine getirmesi yüzünden verginin zamanında tahakkuk ettirilmemesi veya eksik tahakkuk ettirilmesi şeklinde tanımlanmış olup; zıyaa uğratılan verginin sonradan tahakkuk ettirilmesi veya tamamlanması veyahut haksız iadenin geri alınmasının ceza uygulanmasına mani teşkil etmeyeceği;

“Vergi zıyayı suç ve cezası” başlıklı 344. maddesinde; vergi incelemesine başlanılmasından veya takdir komisyonuna sevk edildikten sonra verilenler hariç olmak üzere, kanuni süresi geçtikten sonra kendiliğinden verilen beyannameler için zıyaa uğratılan verginin % 50'si tutarında vergi zıyayı cezası kesileceği;

“Pişmanlık ve ıslah” başlıklı 371. maddesinde ise; beyana dayanan vergilerde vergi zıyayı cezasını gerektiren fiilleri işleyen mükelleflerle bunların işlenişine iştirak eden diğer kişilerin kanuna aykırı hareketlerini ilgili makamlara kendiliğinden dilekçe ile haber vermesi hâlinde, haklarında aşağıda yazılı kayıt ve şartlarla vergi zıyayı cezası kesilmeyeceği ve eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının mükellefin keyfiyeti haber verme tarihinden başlayarak onbeş gün içinde tamamlanması veya düzeltilmesi gerektiği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun “Yetki” başlıklı Mükerrer 257. maddesinin 5 inci fıkrasında ise;

Kanuni süresi geçtikten sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannamelerin elektronik ortamda gönderilmesi üzerine elektronik ortamda düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarnamelerin mükellef, vergi sorumlusu veya bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda iletileceği ve **bu iletinin**

tahakkuk fişi ve/veya ihbarnamenin muhatabına tebliği yerine geçeceği hüküm altına alınmıştır.

Yine yukarıda belirtilen madde hükmünde yapılan açıklamalara paralel olarak 351 seri nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde de konuya ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup, söz konusu tebliğde; elektronik ortamda düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarnamelerin mükellef, vergi sorumlusu veya bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişilere elektronik ortamda iletileceği ve bu iletinin tahakkuk fişi ve/veya ihbarnamenin muhatabına tebliği yerine geçeceği belirtilmiştir.

03.03.2007 tarihinde yürürlüğe giren 368 sıra no'lu VUK Genel tebliği ile eksikliklerin ya da hataların giderilmesi maksadıyla verilen beyannamelerin hiçbir suretle ek beyanname olarak verilmeyeceği, tamamının düzeltme beyanamesi şeklinde, daha önce verilen beyanamedeki bilgileri de kapsayacak şekilde ve mutlaka internet üzerinden verilmesi zorunlu hale getirilmiştir.

Bununla birlikte, konuya ilişkin olarak Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından 23.03.2007 tarihinde yapılan **“Düzeltilme Beyannamelerinin E-Beyanname Sistemi Aracılığıyla Gönderilmesi” ile ilgili duyuruda;**

05.03.2007 tarihinden itibaren 368 Sayılı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında elektronik ortamda verilen beyannamelere ilişkin düzeltme beyannamelerin de elektronik ortamda alınacağı;

Daha önce verilen beyanname veya beyannamelerdeki bilgileri kapsayacak ve beyanı artırıcı verilen beyannamelerde bir önce verilen tahakkukun farkı kadar bir tahakkuk fişi düzenleneceği;

Elektronik ortamda gönderilecek düzeltme beyannamelerinin daha önce verilen beyanname ve beyannameleri kapsayacak şekilde mevcut Beyanname Düzenleme Programı (BDP) ile düzenlenip, paketleneyeceği; Paket gönderilip kontrol edildikten sonra onay aşamasında "ÖZEL" işaretlenip "DZT" seçilerek "ÖZEL ONAY" butonuna tıklanarak işlemin tamamlanacağı; **Gönderilen düzeltme beyanamesi süresinden sonra ise "DZT" seçeneği yanısıra Kanunu Süresinden Sonra (KSS) veya Pişmanlık Talepli (PIS) seçeneklerinden birisi seçilerek "ÖZEL ONAY" butonuna tıklanarak işlem tamamlanacak süresinden sonra olması nedeniyle ihbarname aşamasına geçileceği** belirtilmiştir.

Sonuç itibariyle; kanuni süresinden sonra verilen düzeltme beyannamelerine işlem yapılırken, söz konusu beyannamenin "**Kanuni süresinden sonra**" yada "**Pişmanlık talepli beyanname**" niteliği taşıyıp taşımadığı değerlendirilerek bu iki durumdan birine göre işlem yapılması gerekmektedir.

Bu ayrımın, uygulanacak cezanın kesilmesi yönünden önemi vardır. Şayet kanuni süresinden sonra verilen düzeltme beyannamesi V.U.K.'nun 371. maddesine göre pişmanlıkla verilirse (PIS), vergi zıyayı cezası kesilmeyecek;

Pişmanlık talebi olmadan "Kanuni süresinden sonra verilen beyanname (KSS) "** niteliğinde ise vergi zıyayı cezası kesilecektir.**

Konuya ilişkin olarak Vergilendirme Müdürlüğünden .../11/2008 tarihinde alınan yazıda; 2008/4 dönemine ait damga vergisi beyannamenize ait düzeltme beyannamesini 27.06.2008 tarihinde kanuni süresinden sonra elektronik ortamda gönderdiğiniz, sistem kayıtlarının açıklama kısmında düzeltme beyannamenizi pişmanlık hükümlerinden yararlanarak verdiğiniz hususunun görüldüğü ancak **e-beyanname girişi yapılırken pişmanlıkla beyanname girişi yapıldığını dair herhangi bir işaretleme yapılmaması nedeniyle** 27.06.2008 tarihinde yine sistem tarafından ihbarname düzenlenerek vergi zıyayı cezasının tarh edildiği ve söz konusu ihbarnamenin aynı anda tebliğ edildiği bununla birlikte, düzeltme beyannamesi dolayısıyla tahakkuk eden verginin de 27.06.2008 tarihinde ödendiği belirtilmektedir.

Yukarıda belirtilen kanun hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde, 04/2008 dönemine ait damga vergisine ilişkin düzeltme beyannamenizi V.U.K.'nun pişmanlık ve ıslah hükümlerine ilişkin 371. maddesi kapsamında değil de **kanuni süresinden sonra verilen beyanname butonuna tıklamak suretiyle (işlem türü 30)** göndermeniz üzerine, tarafınıza mevcut yasal düzenlemeler gereğince **sistem tarafından** V.U.K.'un 341, 344 maddesi uyarınca tahakkuk eden ek vergilerin % 50'si nispetinde vergi zıyayı cezası içeren ihbarname düzenlenmesi işlemi ilgili kanuni düzenlemelerin gereği olup kaldırılması mümkün bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, söz konusu ihbarnamenin beyannamenin tahakkuk tarihi itibariyle yine sistem tarafından iletilmiş olması ve bu iletinin aynı zamanda ihbarnamelerin tebliği yerine geçmesi ve şirketinizce tebliği tarihlerinden iti-

baren 30 gün içersinde itiraz/ödeme de bulunmamanız karşısında söz konusu ihbarname kesinleşmiş olup, kesinleşen bu amme alacağının ödenmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, konuya ilişkin olarak Vergilendirme Müdürlüğünce yapılan işlemler Başkanlığımızca da uygun görülmüştür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı
(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı: B.07.1.GİB.4.34.16.01/GVK-121

Konu: Beyan sınırının aşılması halinde tevkif edilen vergilerin iadesinin olup olmayacağı hk.

....

İlgi: ...09.2008 tarihli dilekçeniz.

İlgide kayıtlı dilekçenizde .. plakalı aracınızı yurt içinde yük taşımacılığı işi için kiraladığınızı belirterek elde ettiğiniz Gayrimenkul Kira gelirini beyan ettiğinizi ancak tevkifat dolayısıyla alacağınızın bağlı bulunduğunuz vergi dairesince iade edilmediği bahisle görüşümüzün sorulduğu anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70.maddesinde; "Aşağıda yazılı mal ve hakların sahipleri mutasarrıfları, zilyetleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratlar gayrimenkul sermaye iradidir.

...

8. (3239 sayılı Kanunun 55'inci maddesiyle değişen bent) Motorlu nakli ve cer vasıtaları, her türlü motorlu araç, makine ve tesisat ile bunların eklentileri. ..." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan aynı Kanunun "Toplama yapılmayan haller" başlıklı 86. maddesinin 1/(c) bendinde,

" Vergiye tâbi gelir toplamının [(a) ve (b) bentlerinde belirtilenler hariç] 103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci gelir diliminde yer alan tutarı (2007

yılı için 19.000.- YTL'yi) aşmaması koşuluyla, Türkiye'de tevkifata tâbi tutulmuş olan; birden fazla işverenden elde edilen ücretler, menkul sermaye iratları ve gayrimenkul sermaye iratları” için beyanname verilmez, diğer gelirleri için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmez denilmiştir.

Diğer taraftan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 121'nci maddesinde; “Yıllık beyannameye gösterilen gelire dahil kazanç ve iratlardan bu Kanuna göre kesilmiş bulunan vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan Gelir Vergisine mahsup edilir.

Mahsubu yapılan miktar Gelir Vergisinden fazla olduğu takdirde aradaki fark vergi dairesince mükellefe bildirilir ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine red ve iade olunur....” hükmüne yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak 06.04.2004 gün ve 25425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 252 Seri No’lu Gelir Vergisi Genel Tebliğine Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden mahsubu ve kalan kısmın iadesine ilişkin düzenleme ve açıklamalar yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, tevkif suretiyle vergilendirilmiş gayrimenkul sermaye iradının 2007 yılı için 19.000 YTL (2008 yılı için 19.800 YTL) yi aşması halinde yıllık beyanname verileceği tevkif suretiyle vergilendirilmiş gayrimenkul sermaye iradının beyan sınırının altında olması halinde yıllık beyanname verilmemesi gerekmekte olup yapılan tevkifatın mahsup ve iadesi mümkün değildir.

Bu itibarla, konuyla ilgili olarak bağlı bulunduğunuz ... Vergi Dairesi ile yapılan yazışma sonucunda Daireden alınan ..11.2008 tarih ve.. sayılı yazıda, 2007 Takvim yılına ait Gayrimenkul Sermaye İradı Beyanınızın bulunduğu ancak 19.000 YTL yi geçmediği için red ve iadesinin yapılmadığı anlaşılmış olup Vergi Dairesince yapılan işlemler Başkanlığımızca da uygun bulunmuştur.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Grup Müdür V.

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı
(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı: B.07.1.GİB.4.34.16.01/GVK/70

Konu : Yurt dışında ikamet eden oğluna ait gayrimenkulü kiraya verilmesi halinde, kira tutarının babası adına açılan banka hesabına yatırılmasında 268 seri no.lu Gelir Vergisi GT uyarınca sakınca olup olmadığı hk.

....

İlgi: ...11/2008 tarihli dilekçeniz.

İlgide kayıtlı dilekçenizde, yurt dışında ikamet eden oğlunuza ait gayrimenkulden elde edilen kira gelirine ait ödemeleri kendinize ait banka hesap numarasına yatırılıp yatırılmayacağı hususunda 268 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği uyarınca herhangi bir sakıncanın olup, olmadığı ve yıllık gelir vergisi beyannamesini oğlunun adına kendinizin verip vermeyeceği hususu sorulmakta olup, .../11/2008 tarihli dilekçe örneği yazımız ekinde sunulmaktadır.

Söz konusu dilekçede bahsedilen hususlar hakkında,

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70.maddesinde; "Aşağıda yazılı mal ve hakların sahipleri mutasarrıfları, zilyetleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratlar gayrimenkul sermaye iradıdır.

1- Arazi, bina (döşeli olarak kiraya verilenlerde döşeme için alınan kira bedelleri dahildir.) ..." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 29.07.2008 tarih ve 26951 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 268 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile işyeri ve konut kiralama

işlemlerine ilişkin yapılacak tahsilat ve ödemelerin banka veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsikine ilişkin olarak açıklamalara yer verilmiştir.

Tebliğin “Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı” başlıklı 1. maddesinde;

“Bakanlığımıza verilen yetkiye istinaden,

- Konutlarda, her bir konut için aylık 500 YTL ve üzerinde kira geliri elde edenlerin,

-İşyerlerinde, işyerini kiraya verenler ile kiracıların

kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerinin 1/11/2008 tarihinden itibaren banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

2. Tevsik Zorunluluğu Getirilen İşlemlerde Belge Düzeni

Vergi Usul Kanununun mükerrer 257. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden 7.9.1995 tarih ve 22397 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 243 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, 8.1.1996 tarih ve 22577 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 246 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bankalara düzenleme zorunluluğu getirilen, dekont veya hesap bildirim cetvelleri ile tevsik edilme zorunluluğu uygulaması eskiden olduğu gibi devam edecektir.

Önceki bölümde belirtilen banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü aracı kılınmak suretiyle, para yatırma veya havale, çek veya kredi kartı gibi araçlar kullanılmak suretiyle yapılan tahsilat ve ödemeler karşılığında dekont veya hesap bildirim cetvelleri düzenlendiğinden bu belgeler tevsik edici belge kabul edilecektir. Bankaların internet şubeleri üzerinden yapılan ödeme ve tahsilatlar da aynı kapsamdadır...” açıklamaları yer almaktadır.

Diğer taraftan, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 10. maddesinde; “Tüzelkişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, Vakıflar ve cemaatler gibi tüzelkişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu olmaları halinde bunlara düşen ödevler kanuni temsilcileri, tüzelkişiliği olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından yerine getirilir.

Yukarıda yazılı olanların bu ödevleri yerine getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen

alınamayan vergi ve buna bağlı alacaklar, kanunî ödevleri yerine getirmeyenlerin varlıklarından alınır. Bu hüküm Türkiye'de bulunmayan mükelleflerin Türkiye'deki temsilcileri hakkında da uygulanır” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, dar mükellef kapsamında olup da, Türkiye’de vekil yada temsilcisi bulunmayan mükelleflerin gayrimenkul sermaye iradına ilişkin tarha yetkili vergi dairesi ile ilgili olarak, 29.03.1957 tarih 31 Seri No.lu Vergi Usul Genel Tebliğinde,

“Gayrimenkul sermaye iradı üzerinden dar mükellefiyet esasında vergiye tabi olanların beyannamelerinin, bunların Türkiye'deki temsilcisinin veya vekilinin ikametgâhının bulunduğu mahaldeki vergi dairesine verilmesi 5421 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 77 ve 93 üncü maddeleri hükümleri iktizasındandır. Ancak gayrimenkul sermaye iradı üzerinden dar mükellefiyet esasında vergiye tabi olup Türkiye'de vekili veya temsilcisi bulunmayanların vergi uygulaması bakımından mensup oldukları vergi dairesi vergi kanununda tayin edilmemiş olduğundan bu kabil mükelleflerin bir vergi dairesine bağlanmaları zaruri bulunmuştur. Bu itibarla Türkiye'de vekili veya temsilcisi bulunmayan bu kabil mükelleflerin Beyoğlu Vergi Dairesine bağlı sayılmaları 5432 sayılı Vergi Usul Kanununun 4 üncü maddesindeki yetkiye müsteniden uygun görülmüş ve keyfiyet 26/3/1957 tarihli ve 9569 sayılı Resmî Gazete ile ilân edilmiştir...” açıklamaları yer almaktadır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, 1/11/2008 tarihinden itibaren kira ödemelerinin banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenecek belgelerle tevsik zorunluluğunda, konutların aylık tutarının 500- YTL üzerinde olması, işyerleri için aylık kira bedelleri tutarına bakılmaksızın banka, benzeri finans kurumu veya posta idaresince düzenlenecek belgelerle tevsiki zorunludur.

Öte yandan, Türkiye’de yerleşik olmayan oğlunuz adına bankada hesap açtırılması ve kira bedellerinin bu hesaba yatırılması gerekmekte olup, oğlunuzun sizi vekil tayin etmesi halinde oğlunuz adına beyanname verileceği hususu da tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Grup Müdür V.

T.C.
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı
(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

....

Sayı: B.07.1.GİB.4.34.16.01/GVK/70

Konu: Hisseli gayrimenkulün kiraya verilmesi halinde, kira tutarlarının hissedarlardan biri adına hesap açılmasının 268 seri no.lu Gelir Vergisi GT uyarınca mümkün olup olmadığı hk.

....

İLGİ:10.2008 tarihli dilekçeniz.

İlgide kayıtlı dilekçenizde hissedarlı gayrimenkullerin kiraya verilmesinde, kira ödemesinin hissedarlardan biri adına yapıp yapılan tahsilatın hissedarlar adına aktarma yapılmasında 268 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği uyarınca bir sakıncanın olup olmadığı sorulmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 70.maddesinde; "Aşağıda yazılı mal ve hakların sahipleri mutasarrıfları, zilyetleri, irtifak ve intifa hakkı sahipleri veya kiracıları tarafından kiraya verilmesinden elde edilen iratlar gayrimenkul sermaye iradıdır.

1- Arazi, bina (döşeli olarak kiraya verilenlerde döşeme için alınan kira bedelleri dahildir.) ..." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda bahsedilen, mal ve hakların sahiplerinden kasıt; hem "malik" hem de "hak" deyiminin karşılığı olarak kullanılmaktadır. Gerek maddi gerekse gayrimaddi hak üzerinde mülkiyeti olanları kapsar. Türk Medeni Kanunu'na göre gayrimenkuller üzerindeki sahiplik ise tapuya tescil ile meydana gelir.

Diğer taraftan, 29.07.2008 tarih ve 26951 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 268 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile işyeri ve konut kiralama işlemlerine ilişkin yapılacak tahsilat ve ödemelerin banka veya posta idarelerince düzenlenen belgelerle tevsikine ilişkin olarak açıklamalara yer verilmiştir.

Tebliğin “Tevsik Zorunluluğunun Kapsamı” başlıklı 1. maddesinde;
“Bakanlığımıza verilen yetkiye istinaden,

- Konutlarda, her bir konut için aylık 500 YTL ve üzerinde kira geliri elde edenlerin,

-İşyerlerinde, işyerini kiraya verenler ile kiracıların

kiraya ilişkin tahsilat ve ödemelerinin 1/11/2008 tarihinden itibaren banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu getirilmiştir.

2. Tevsik Zorunluluğu Getirilen İşlemlerde Belge Düzeni

Vergi Usul Kanununun mükerrer 257. maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden 7.9.1995 tarih ve 22397 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 243 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, 8.1.1996 tarih ve 22577 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 246 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bankalara

düzenleme zorunluluğu getirilen, dekont veya hesap bildirim cetvelleri ile tevsik edilme zorunluluğu uygulaması eskiden olduğu gibi devam edecektir.

Önceki bölümde belirtilen banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı Genel Müdürlüğü aracı kılınmak suretiyle, para yatırma veya havale, çek veya kredi kartı gibi araçlar kullanılmak suretiyle yapılan tahsilat ve ödemeler karşılığında dekont veya hesap bildirim cetvelleri düzenlendiğinden bu belgeler tevsik edici belge kabul edilecektir. Bankaların internet şubeleri üzerinden yapılan ödeme ve tahsilatlar da aynı kapsamdadır.

...” denilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalara göre, gayrimenkullerin mesken ve işyeri olarak kiraya verilmesinden elde edilen kira gelirleri gayrimenkul sermaye iradidir. Hisseli gayrimenkuller için düzenlenen kira sözleşmelerinin ispatı açısından

hissedarların tümünün isimlerinin ve hisse miktarlarının yer alması en doğrudur. Kira ödemelerinin banka, benzeri finans kurumları veya posta idarelerince düzenlenecek belgelerle tevsik zorunluluğunun tespitinde, hissedarların elde edecekleri aylık kira gelirlerinin hisseleri oranına bakılmaksızın konutların aylık tutarının 500.YTL. üzerinde olması, işyeri aylık kira bedelleri tutarına bakılmaksızın banka, benzeri finans kurumu veya posta idaresince düzenlenecek belgelerle tevsiki zorunludur.

Ancak, işyeri/konut aylık kira bedellerinin bankaca düzenlenecek dekont veya hesap bildirim cetvelleri ile tevsikinde kira ödemesinin hissedarlardan biri adına yapılması durumunda ödemeye ait bankaca düzenlenen dekontun açıklama kısmına hissedarların isimleri ile kira ödemesi olduğunun belirtilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Grup Müdür V.

